

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe un an 12 for., pe șase luni 6 for., pe trei luni 3 for.
România și străinătate:
Pe an 40 fr., pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULU L.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

Oserii garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisori nefranante nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

N°. 60.

Luni, Marți 17 (29) Martie.

1887.

Brașov, 16 Martie 1887.

Săptămâna trecută a scos la ivelă nouă neînțelegeri între cele două jumătăți ale monarhiei noastre.

De neînțelegerile între Unguri și Croați nu mai voim să vorbim, căci ele sunt bine cunoscute cetitorilor nostri. Vom aminti numai, că neisbutirea revisiunii pactului ungaro-croat a fost luată la cunoștință în mod formal de către dieta ungară și de către cea croată, constatându-se că mai ales în cestiunea limbei nu se pot înțelege unii cu alții. Ministrul-Președinte Tisza, precum și adjutantul său Dr. Falk, ca raportori în această cauză, n'au lăsat să trecă nici această ocaziune fără ca să mai amărăscă puțin pe Croați cu cunoscutul lor limbajiu îngâmfat.

Mai mare însemnătate are pentru momentul cestiunea pactului dintre Austria și Ungaria. Se pare că din ce în ce se opun mai mari dificultăți înnoirii acestui pact. Acum este afacerea delicată a cvotei, ce trebuie să o contribuie statul ungar la cheltuielile comune ale monarhiei, care a produs o notă foarte discordantă în concertul dualistic.

Delegațiunile, precum scim, au ales pentru stabilirea cvotelor din vorbă fiecare câte o așa numită „deputațiune a cvotelor“, cari aveau să studieze lucrul și să comunice rezultatul una alteia prin „nunțieri“. Se asigură acum, că „deputațiunea cvotelor“ austriacă și a terminată lucrarea și că rezultatul ei este cu totul diferit de acela, ce-l conține nunțul deputațiunii ungare. Nu numai că nu se primesc propunerile unguresci, d'ar se cere ca Ungaria să contribuie la cheltuielile comune mai multă ca până acum. Scim că nunțul deputațiunii unguresci ceru, ca să se ștergă cele două milioane, ce le plătea Ungaria pe fiecare an Austriei drept despăgubire pentru că a luat asupra și administrarea graniței militare cu venituri cu totul, și întreaga cvotă ce-o contribuie Ungaria la cheltuielile comune să fiă redusă dela 31.4 la 30 procente, seu mai corectă d'is la 29³/₄ procente.

Deputațiunea austriacă a făcut însă socotela, că Ungaria în conformitate cu venitele sale din contribuții și cu alte împrejurări ar trebui să plătească 41 procente, d'ar totuși s'au arătat mai generoși „șogorii“ (cumetrii) austriaci și pretind că Ungaria să contribuie în viitor cu 34 procente și Austria cu 66 procente la cheltuielile comune, ér încât privește cele două milioane din venitele graniței militare să le plătească Ungaria mai departe ca și pân' acum. Pretensiunea cumetriilor dualiști este prin urmare, precum vedem, foarte însemnată, căci e vorba aici de o mărire a cvotei anuale cu aproape șapte milioane florini.

Și lucru îngrijitor este, că deciziunea această s'a luat în sinul deputațiunii austriace unanim, dovadă că toate partidele cislaitane sunt hotărâte de a respinge propunerile unguresci, pe cari cei din Viena le numesc prea „cutezătoare“ și „estravagante.“ În curând se vor întruni membrii ambelor deputațiuni la o ședință comună și decă, ceea ce pare mai mult ca sigur, nu vor ajunge la nici un rezultat favorabil și nu se va găsi nici o altă modalitate spre a stabili o înțelegere între delegațiuni, atunci conformu legii din Decembre 1867 Maiestatea Sa monarhul va avé să stabilească cvota, însă numai pe un an. Ce va fi după aceea? Acesta este un secret al viitorului.

În afară a fost cel mai important eveniment al săptămânei marea serbare din Berlin. Ca de obicei la asemenea ocaziuni au de-

monstrat și Berlinesii mai pentru pace, mai pentru altceva. A bătut la ochi cu deosebire primirea distinsă din partea curții prusiane și entusiasta din a populațiunii capitalei, ce i s'a făcut *Regelui și Reginei României*. Foilor prusiane li s'a relatat, că dintre toți oșpeții, regele Saxoniei și regele României au fost mai bine și mai călduros primiți. Regina României a ședut în tot timpul festivităților tot lângă împăratul Wilhelm. O importanță și mai mare i se dă faptului, că Regele Carol a avut conferințe lungi cu principele de Bismarck.

Deși Regele Carol al României n'a fost acompaniat în călătoria sa de nici un ministru, nu mai încapă îndoieală, că convorbirile sale cu Bismarck nu se vor fi mărginit numai la lucruri secundare, ci vor fi atins și marile cestiuni politice ale țilei. „Morning Post“ din Londra dice în numărul său dela 26 Martie, că cheia de căpeteniă a cestiunii Orientului este mântinerea integrității teritoriului și a independenței României. Visita Regelui și a Reginei României la Berlin, — adaugă numitulă d'iar — a avut de sigur un scop politic de o mare însemnătate, acela adecă de-a dobândi dela guvernul german garanții de aceeași natură ca cele ce au fost date Austro-Ungariei; Germania se va opune ori-cărei încercări, care ar pute compromite integritatea teritoriului și independența României.

Bine ar fi când s'ar adeveri ceea ce scrie foia englesă despre îngrijirea Germaniei pentru integritatea teritorială și independența României. Decă prințul Bismarck n'ar mai voi și altceva, Români ar pute să fiă pe deplin liniștiți.

Speranțele de pace, cari se urcaser în urma aniversării din Berlin și a scirilor despre încheierea alianței germano-italiane, au scăzut érași după ce cancelarul german, în discursul său ținut în camera Seniorilor prusiani, a vorbit de nisce *pericole apropiate*, ce ar amenința existența Germaniei. Pressa berlinesă a început din nou a se hărțui cu diarele franceze și refrenul este că Franca amenința pacea fiind că nu voiesce să renunțe pentru totdeauna la Elsația-Lotaringia.

Pe de altă parte Rusii și mai ales panslaviiști cu d. Katkov în frunte răspund la lingușirile franceze tot cu lingușiri, ceea ce superă pe Germanii foarte mult. Katkov e de părere, că Rusia nu va mai intra în alianța celor trei împerați și că cu timpul va încheia o alianță cu Franca, fără a se împiedeca de forma de stat republicană. Pe Germania o acuză, că ațită partida revoluționară din Franca și stérnesce comploturi în Petersburg, sperând a câștiga astfel pe Țarul de frica revoluționarilor, d'ar planul Germaniei nu va reuși, pentru că Țarul este înainte de toate patriot și vrea mărirea țerei sale.

În Italia nu se mai poate constitui un ministeriu definitiv. Érași a izbucnit criza ministerială și acum e vorba de un ministeriu de coalițiune, în care se între și șeful opozițiunii, Crispi. De acesta se dicea, că e un contrar al alianței cu Germania, foile opozițiunale asigură însă, că nu e așa cum îl cred organele bismarkiane. Tocmai această fierbere continuă în cercurile politice din Roma dovedește însă, că se tractează aici de planuri și cestiuni mai mari ca cele de partidă și este ușor posibil ca ađi, mâne parlamentul să se pronunțe chiar în contra alianței cu Germania.

Din Bulgaria sosesc érași sciri neliniștitoare. Se vorbește de nouă turburări și se anunță, că în Reni (Rusia) s'ar organiza bande pentru ca să năvălesc în Bulgaria. Prospectele de pace se micșorază d'ar pe d' ce merge.

Reînceperea negocierilor

pentru încheierea convenției comerciale între Austro-Ungaria și România.

Vineri sera au plecat din Bucuresci delegații guvernului român la Viena, cu scop de a reîncepe negocierile pentru încheierea convenției comerciale. Comisiunea este compusă din d-nii G. Cantacuzino, director general al căilor ferate române, P. S. Aurelian senator, D. Protopopescu, director general al regiei tutunurilor, Gr. Ghica, reprezentantul României în comisiunea internațională dunărenă, T. P. Rădulescu, fost subdirector al oficiului vamal.

Scirea, că numai d. Sturdza cu d. Aurelian vor merge la Viena, nu a fost esactă. De astădată nu mai e vorba de purparleuri, cari s'au făcut deja între ambele guverne, ci este vorba în adevăr de reînceperea negocierilor. De aceea a plecat la Viena întreaga comisiune pentru încheierea convenției comerciale.

Pote că pe când scriem aceste s'au și început conferențele. Guvernul austro-ungar dorește să ajungă la o înțelegere cu România încă în cursul sesiunii actuale parlamentare, de aceea credem, că negocierile nu se vor mai trăgăna.

În Viena se vorbește mult de indispozițiunea ce ar fi cauzat'o celor din Pesta trimiterea d-lui Aurelian ca să conducă tractările din partea României. Este d'ar de interes a cunoște în privința această părere celor din Pesta. Se pronunță în privința această „Festi Naplo“ în numărul său dela 26 Martie a. c.

După ce arată, că convențiunea comercială, ce a încheiat'o România cu Germania, va căde în cumpăna negocierilor, ce au să urmeze în Viena, caracterizează „Pesti Naplo“ însemnătatea convenției germano-române în modul următor: Vama pe acele articule, cari se importă cu deosebire din Germania a fost în mod însemnat scădută, de altă parte, acele articule, cari până acum erau libere de vamă, după tractatul de mai înainte cu Germania, d'ar nu sunt importante cu privire la esportul german, pe când din contră formază un însemnat import al monarhiei noastre, își perd scutirea de vamă și cu privire la aceste articule intră în vigoare tariful autonom vamal român. Tot așa s'a întemplat cu articulele acelea, cari intrau cu o vamă moderată din Germania și cari se importă mai ales din monarhia noastră, cu privire la aceste articule pozițiunile au fost parte șterse și supuse tarifului autonom vamal, parte în mod însemnat urcate.

„Astfelu,“ dice „Pesti Naplo,“ „ascușitul convenției germano-române se îndreptă în contra monarhiei noastre. După ce România, decă voiesce să încheie convenția cu noi nu pote să ne refuze tratamentul națiunii celei mai favorisate, a șters înainte de toate din tariful convențional existent cu Germania toate acele favoruri în a căroră posesiune am fi ajuns noi sub titlul națiunii celei mai favorisate. Și acum se nasce numai întrebarea, decă România vrea să ne refuze absolutamente acele favoruri, seu că le susține numai ca obiect, de deosebită compensațiune în schimbul altoră concesiuni.“

„Observăm,“ continuă „Pesti Naplo,“ „că aceea urcare de vamă, prin care guvernul român cu modalitatea încheierii convenției germano-române și-a câștigat mână liberă, interesază în mod preponderant industria austriacă și numai în parte mică industria ardelenă. Așădăr pe noi nu ne interesază în mare măsură încheierea unui tariful convențional cu România din punct de vedere al esportului industrial, d'ar cu hotărre trebuie să ne opunem unei asemenea convenții decă ea ar ușura în mare măsură importul de vite din România și ar scuti de vamă cerealele române. Nici nu credem, că va pute să se încheie între monarhia noastră și România altă convențiune, decât pe basa națiunii celei mai favorisate; vorbește pentru această întreaga dispozițiune nu numai în România și în patria noastră d'ar și cea din sinul factorilor dirigenți ai maiorității din Austria și pentru această pledază și convențiunea ce s'a încheiat acum între Germania și România.“

SCRILE ȚILEI.

La 25 Martie s'au adunată vr'o 1500 de studenți într'unul local al unei grădini din Pesta spre a se consulta, ce e de făcut în contra interdicției din partea poliției și a rectoratului privitoare la ținerea unei adunări studențești în cafenele, ori în localul universității, de orece studențimea voește să vorbească asupra cunoscutei declarații a ministrului de honveț în cesiunea examenului de oficer de rezervă. După discursurile bombastice și atacurile contra ministrului, rectorului și căpitanului superior al poliției, au hotărât să se ceară dela poliția permisiunea d'a se ține adunarea și să se adreseze la dietă. E caracteristică că un student a acuzat tinerimea academică, că nu pricepe spiritul timpului: nu mai pricepe să demonstreze. — Așa e, a trecut cam mult de când nu s'a mai demonstrat!

—x—

Suntem informati că din Brașov se vor trimite două deputații pentru a felicita pe părintele Episcop I. Popazu la jubileul preoției sale de 50 ani, anume una dela Biserica St. Nicolae, care se compune din doi protopopi I. Petricu, parochul V. Voina, mireni Ioan Lengeru, Sterie Stinghe, Ioan Almășan, Stinghe găburașul, Anton Purcărea și directorul Ștef. Iosif, er două din cetate se compune din părintele Baiulescu și C. Popazu jun.

—x—

Pentru o mai repede și mai sigură întregire a munițiilor la infanteria și la vânători în timpul de război, batalioanele vor primi câte două de muniții mai ușoare și mai mobile, întocmite pentru doi cai. Fiecare batalion primește patru câte de acest fel, în loc de două cu câte 4 cai ca până acum.

—x—

Sub președinția secretarului de stat Berzevicy, s'a ținut în ministerul instrucțiunii o conferință, în care s'a hotărât, ca cărțile de învățământ pentru școlile populare și civile să se predă spre judecare consiliului instrucțiunii, spre care scopul acesta se va întregi cu 10 noi membri din cercul bărbaților speciali pe tărâmul instrucțiunii populare.

—x—

La exercițiile de arme din acest an se vor chema la honveți: oficerii cari la finele anului trecut au fost trecuți din rezerva armatei comune ca oficeri de honveț în stare de concediu la honveți; cei cari în anul trecut au fost liberați de exerciții cu condițiune ca să se facă în acest an; aceia cari nu mai sunt obligați la serviciul militar, dar au să se facă un exercițiu de arme neglijat; acei oficeri concediați, cari n'au luat parte destul de des la exerciții; mai de parte honveții din 1885, 1884, 1883, 1882 și 1880, precum și cei concediați, cari sunt în restanță cu exercițiile. Acestea vor dura 35 de zile.

—x—

D-lu Alexandru Romanu, profesor la universitatea din Pesta și membru al Academiei române a sosit în București spre a lua parte la lucrările Academiei.

—x—

În casă de mobilizare serviciul public ar suferi în mod simțitor prin aceea, că cei mai mulți împărțitori de depeși dela toate oficiile telegrafice din țară sunt obligați la serviciul militar și ar trebui să se presinte la trupe. Ministrul de comunicațiune, luând în considerare această eventualitate, a adresat o circulară primarilor tuturor orașelor cu magistrat regulat, prin care li invită ca, pentru cazul de mobilizare, să găsească

FOILETONU.

Cum scriu Ungurii istoria?

(Urmare).

Nu e nici o mirare — continuă Enricu Marczali — că sermanii popi nepolitici se lasau în tot felul de conjecturi. Nu era p'atunci — poți cu excepțiunea Katharinei II — nici un plănitor mai cetezător, ca Iosif II. Când cu alianța ambilor domnitori a fost de o parte restabilirea imperiului român de ost, de altă parte a celui de vest un cuget rezervat, der neesprimat. O parte dintre aceste planuri li privia pe Valachi tare de aproape și deși alianța rămase încă secretă, totuși se vorbea câte ceva despre scopurile ei. Katharina visa pentru nepotul său tronul Constantinopolului și era înțelesă cu împăratul în ce privește împărțirea Turciei. „Între cele trei imperii trebuie ridicată un stat independent. Acest stat, Dacia veche, s'ar putea forma din Moldova, Valahia și Basarabia, sub un domnitor ce aparține națiunii predominante acolo. (Bekentniss)“. Astfel scrie împăratul Țerina în 21 Septembrie 1782. Iosif n'a făcut nici o întrebare în contra ambelor principate greco-neunite, dintre cari numește el Dacia un regat,

un număr corespunzător de bărbați neobligați la serviciul militar, destoiniei în tota privința a împărți depeșile telegrafice, și a face numele lor cunoscute respectivelor oficii telegrafice.

—x—

Procurorul r. Adolf Kenyeres din Brașov e numit președinte la tribunalul din Bistrița.

—x—

Relativ la scirea despre măsurarea dării de câștig cl. III, ce am publicat-o în Nr. 57 al foicei noastre, suntem informați, că aceea privește numai Buda-pesta, er nicidecum comuna Brașov. Timpul când se va lua înainte măsurarea dării de câștig cl. III în Brașov, se va face cunoscut de către magistratul de aci prin publicațiune. Prin urmare pe cei interesați li incunoscim că aci nu sunt încă espuse registrele spre orientare.

—x—

În Arad s'a serbat în fortăreață de către regimentul de acolo Nr. 33, br. Kussevich, aniversarea luptelor dela Mortara și Novara (21 și 23 Martie 1849), în care Piemontezii au fost bătuti de Austriaci.

—x—

Căpitanul Iosif Ferd. Graeser dela regim. de husari Nr. 2 din Brașov, a murit în Reghinul săsesc, unde se afla în concediu.

—x—

În comuna Tornocz, precum se scrie din Neutra, a izbucnit în mod epidemic periculoasa bolă Meningitis cerebrosalis. Dintre 20 cazuri de bolă, 12 au fost mortale. Spaima e foarte mare, căci de cele mai multe ori medicul chemat nu poate constata decât morțea, atât de repede seceră bolă pe cei atinși de ea, cu deosebire copii.

—x—

Regele României a avut la 25 Martie n. o întvedere lungă cu prințul de Bismarck, căreia i se dă o mare importanță politică.

—x—

Sâmbătă s'a serbat în Bucuresci a șaptea aniversare a proclamării regatului român

—x—

Maiorul de artilerie Grămătescu din armata română a fost trimis în Franța, ca să asiste la experiențele ce se fac acolo cu tunuri de un nou sistem. De altă parte se va forma, ca probă, o baterie de mitralieze Mannlicher pentru armata română. Vaporul englez Pikiwig, sosit în săptămâna trecută în portul Galați, a debarcat 5 mii lași cu cartușe. O companie din regim 5 de linia le transportă pe târgi la drumul de feră spre a fi transportate la Bucuresci.

—x—

Guvernul român a hotărât să participe la expozițiunea universală ce se va ține în 1889 la Paris.

—x—

D-lu Goblet, ministru-președinte al Franciei, și d-lu Flourens, ministrul de externe, au fost decorați cu marele cordon al „Stelei României.“

Documente privitoare la istoria Românilor 1199—1845.

În ce privește istoria Românilor și anume epoca veche dela colonizarea Daciei și până la anul 1576 era o necesitate imperioasă ca mulțimea de documente relative la Români, răspândite prin diferite publicații, cari au apărut în

străinătate să se întrunească cât mai curând într'o singură colecțiune, fiind că numai astfel documentele aceste pot să aducă un folos real pentru istoria noastră națională.

De aceea este foarte laudabilă deciziunea ce a luat o comisiunea însărcinată cu publicarea colecțiunii Hurmuzaki de a completa seria de documente însărcinându pe d. Nic. Densușianu cu culegerea documentelor înainte de 1576, precum și cu redactarea acestei părți.

Volumul primu al acestei salutare colecțiuni de documente a și apărut Țilele aceste, însoțit de diferite note variate și tabele. În prefață se Țic următoarele:

Comisiunea însărcinată cu publicarea colecțiunii Hurmuzaki a crezut, că e bine să se completeze această importantă serie și cu documentele înainte de 1576, relative la poporul român, și cari se află răspândite prin diferite publicații apărute în străinătate.

Cu adunarea materialului relativ la această epocă, precum și cu redactarea acestei părți, comisiunea a însărcinată pe subsemnatul.

Începând această lucrare, planul și scopul redacțiunii au fost, de a întruni pe cât se poate în această serie tot aparatul accesibil de documente, nu numai acele, cari se repartă de-a dreapta la țările și la poporul român, dar și documentele, cari privesc evenimentele mai importante petrecute în țările vecine, cari însă au atins în mod indirect viața și dezvoltarea noastră națională, prin urmare istoria poporului român.

Aici însă trebuie să amintim, că întreg aparatul acesta de documente, ce-l publicăm în volumul de față constituie așa Țicând fântâni externe ale istoriografiei române.

Documentele noastre indigene, arhivele domestice ale țerilor române înainte de seculul al XIV-lea au perit.

În timpurile acele pline de calamități ale evului de mijloc, prin cari au trecut Țerile române, au fost lovite de fier și de foc nu numai altarele, nu numai orașele și satele noastre, dar ce avem să deplângem mai mult, chiar și monumentele interne ale istoriei noastre naționale.

Este prin urmare evident, că ori-ce document relativ la Țerile române înainte de seculul al XIV-lea ocupă un loc foarte însemnat în cunoșterea fazelor și evenimentelor prin cari a trecut poporul român, este un mărghitar pentru istoria noastră națională.

Cu deosebire pentru epoca această obscură ni-au oferit un important material Regestele pontificilor romani păstrate în arhivele Vaticanului, încât aceste prețioase reliquii au fost publicate de mult meritul Theiner și de antecesorii săi.

Comisiunea având în vedere deosebită importanță a acestor Regeste, de altă parte divergențele de textu mai mult sau mai puțin însemnate, cari ni se presintă în diferite edițiuni apărute până acum, a crezut că e bine să se colacioneze încă odată cu codicii originali din Roma documentele publicate de Theiner și reproducute în volumul de față, lucrare, care s'a executat cu o particulară bunăvoință din partea Direcțiunii arhivelor din Vatican.

Într'adevăr, în copioasa colecțiune de documente publicată de Theiner (*Vetera Monumenta Slavorum meridionalium*. Tom. I., și *Vetera Monumenta historica Hungariam sacram illustrantia*. Tom. I.) și anume în părțile reproducute aici, se strecuraseră diferite erori de

numai cere neșce avantaje pentru sine, între altele libera navigațiune pe Dunăre. Este de a se considera ca un lucru constat, că diplomația rusă a pus totul în mișcare în România, spre a pregăti esecutarea acestui plan. O țară mare independentă, de o națiune și o credință: acesta era strigătul în România de aci, și popii din vecina Transilvania să nu fi auditu nimic?

Rola popilor în răscolă o putem resuma scurt în următoarele. Ei au fost urzitorii turburărilor provocate prin conscripțiune. Cum se dovedește din act, răscolii i-a premers o adunare de popi. O epistolă a lui Horia dovedește, că popii aduceau voința lui la cunoștința poporului. Înainte de toate însă: caracterul strins religios al revoltei, zelul de convertire și ura sângeroasă față cu alte religii, întăresc cele Țise. Nobilimea maghiară privia în această direcțiune religioasă un factor principal al revoluțiunii și raportele contemporane amintesc despre esecese într'adevăr înspăimântătoare ale fanatismului.

Este faptul cunoscut, că revoltanții pardonau pe cei prinsă numai sub condițiunea, că vor primi credința lor. Înaintea împăratului nu era un secret această influință a clerului. O cauză principală a turburărilor este întunecutul extraordinar, care domnește încă la poporul valach în religie și obiceiuri. Numai instituirea de școli naționale și educațiunea clerului necultivat mai

pot corege ceva..... și evita pentru viitor nesce evenimente atât de triste. (Autograful împărescu către contele Pálffy dela 12 Iulie 1785). Ori și cine știe, ce abis departe pe popii dela sate de episcopi, cari aparțineau încat-va clasei domnitoare. Popii răscolau poporul, ce folos, decât li adonia episcopul, care nu cunoscea poporul și era privit ca uealta Ungurilor? În revoluțiunea lui Horia luca asăder afară de elementul agrar, încă un element național și bisericescu, capul revoluțiunii, însă aruse alt motiv. El se presintă cu mare cutezanță, ca esecutorul poruncilor împăratului. Acum nu o ia aceasta nimeni ca un lucru serios atunci însă aderenții săi îl credeau și această credință influința și asupra atitudinii Ungurilor. Trebuie să cercetăm, ce fapte au cugete de se împăratului față cu amici său inimici au permis a se considera ca posibilă conlucrarea Maiestății împărescu cu o ceată de plebe revoltată (Pöbelhaufen). În politică nu e de ajuns puritatea intențiunii și faptelor noastre, trebuie să luăm în considerare, cum judecă asupra acesteia aceia cari nu pot judeca corect. Domnia lui Iosif II ne dă o învățatură foarte prețioasă, că de periculosă adevă este, decât Domnitorul nu precumpănesce urmările psihologice ale faptelor sale.

Ca pentru toi cei apăsai, așa și pentru Valachii din Transilvania începutul domniei lui Iosif a anunțat

Cursul la bursa de Viena

din 26 Martie st. n. 1887

Rentă de aur 5%	101.25	Bonuri croato-slavone	104.50
Rentă de hârtie 5%	88.55	Despăgubire p. dijma de vin ung.	98.75
Imprumutul căilor ferate ungare	149.75	Imprumutul cu premiu ung.	120.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (1-ma emisiune)	98.80	Losurile pentru regularizarea Tisei și Segedinului	123.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (2-a emisiune)	125.50	Renta de hârtie austriacă	80.70
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (3-a emisiune)	115.25	Renta de aur austr.	113.50
Bonuri rurale ungare	104.75	Losurile din 1860	133.25
Bonuri cu cl. de sortare 104.25		Acțiunile băncii austro-ungare	84.—
Bonuri rurale Banat-Ti-miș	104.50	Act. băncii de credit ung.	291.75
Bonuri cu cl. de sortare 104.50		Act. băncii de credit austr.	284.10
Bonuri rurale transilvane 104.75		Argintul — Galbini	—
		Impărătesc	6.02
		Napoleon-d'ori	10.12
		Mărci 100 imp. germ.	62.70
		Londra 10 Livres sterlinge	127.80

Bursa de București.

Cota oficială dela 14 Martie st. v. 1887.

	Cump.	vând.
Renta română (5%)	90—	9—
Renta rom. amort. (5%)	94—	94 1/2
convert. (6%)	84—	84 1/2
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	35—	36—
Credit fonc. rural (7%)	101—	101 1/2
" " (5%)	84 1/2	85—
" " urban (7%)	96 1/2	97—
" " (6%)	91—	92—
" " (5%)	81—	82—
Banca națională a României 500 Lei	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
" " Națională	—	—
Aur contra bilete de bancă	18.1/4	18.3/4
Bancnote austriace contra aur.	2.01	2.02

Cursul pieței Brașov

din 28 Martie st. n. 1887

	Cump.	vând.
Bancnote romanesce	8.45	8.49
Argint românesc	8.40	8.45
Napoleon-d'ori	10.07	10.11
Lire turcesce	11.40	11.45
Imperiali	10.40	10.45
Galbeni	5.96	6.01
Serisurile fonc. » Albina » 6%	101.—	102.—
" " " 5%	98.—	99.—
Ruble Rusesci	112.—	113.—
Discontul	7—10%	pe an.

Anunț de esarendare.

Bunul comasat de la Bucurdea grânosă aproape de Blașiu, cu stațiunea de cale ferată în Crăciunel, care este proprietatea fondului Basilitan din Blașiu, constă din circa 500 jugere locuri aratorii și grădini, 260 jugere fânețe, împreună cu dreptul regal de cârciumărit, se dă în arandă pe calea licitației publice, pe un termen de 6 (șese) ani, începând din 1-ma Ianuarie 1888 până la 1-ma Ianuarie 1894.

Licitațiunea se va ține în 21 Aprilie a. c. st. n. la 2 ore p. m. în cancelaria advocaturii archidieceane. — Doritorii de a licita au a depune un vadiu de 10% dela suma de esclamare de 6000 fl. v. a.

Până la începerea licitațiunei se primesc și oferte sigilate prevăzute cu vadiul de 10% într-o atârta, încât în acelea se va oferi o sumă fixă, și ofertentele va declara că cunosc condițiunile de licitațiune și le primesc. Condițiunile de licitațiune se pot vedea în cancelaria subscrierului.

Blașiu, în 26 Martie 1887.

Ludovicu Csato.

advocat archidiecean.

1-3

Nr. 180/1887
a. i. sc. c. d.

Licitațiune scădetore cu oferte

pentru

redicarea noului edificiu gimnasial în Năsăud.

Administrațiunea fondurilor scolastice centrale din districtul Năsăud voese a edifica o localitate nouă pentru gimnaziul românesc gr. cat. din Năsăud pe temelii actuale și a planului de edificare aprobate cu unele întregiri de către ministrul reg. maghiar pentru cultă și învățământului public cu rescrierul ddto 26 Faur 1887 Nr. 202 conform căror cere trebuința a se efectui:

1. Săpătura și altu lucru de pământ în preț de	490 fl. 44 cr.
2. lucru de zidar	72.807 " 58 "
3. " " pietrar	6,121 " 03 "
4. " " lemna	10,381 " 21 "
5. " " sculptor	931 " 60 "
6. " " feru	10,078 " 38 "
7. " " mésar, coloritoru cu lac și colóre, apoi de glăjar (sticlari)	14,978 " 94 "
8. lucru de dulgher (blehar)	2,559 " 73 "
9. " " acoperit cu șirepur (țigle)	1,744 " 86 "
10. lucruri diverse	1,242 " — "

la olată 121,335 fl. 77 cr.

Aceste lucruri se vor da la un întreprindător sêu la mai mult pe calea licitațiunei minuende cu oferte.

Ofertele trebuie să fiă compuse în scris, timbrate, sigilate bine cu ceară tare de sigilat și din afară se pörte suprascriptiunea: „Ofertu la redicarea noului edificiu gimnasial în Năsăud” și se dea la protocolul de intrate alu comisiunei administratöre de fondurile scolastice centrale districtuali în Năsăud, sêu se trimite pe post sub adresa acestei comisiuni până în 25 Aprilie 1887 la 6 ore după amidi.

Deschiderea ofertelor o întreprinde comisiunea numai decatu după trecerea terminului pentru insinuarea lor.

După terminul defiptu oferte nu se vor mai accepta, și cele ce vor intra vor fi reieptate.

Ofertele înlanțurulu lor vor avé a cuprinde:

a) Determinarea că voiesce ofertentele a fi întreprindător general pentru tote lucrările enumerate aici mai sus sub 1-10 sêu numai la unele din ele, în care casu va arêta cu numărulu, care lucru voiesce a-lu efectui.

b) Suma procentelor câte voiesce a-le scări sêu lasa din prețulu preliminaru, atâtu cu cifre câtu și negreșitu și cu litere.

c) și dovêda că întreprindătorulu posedé capacitatea formală și materială de a efectui clădirea și dechiarațiunea espresă că ofertentele a cetitu, studiatu și a priceputu bine condițiunile edificării, precum descrierea edificiului, planurile, preliminarulu de spese, tabla de prețuri și preste totu întregu elaboratul de edificare și că spre comprobare a is-

EQUITABLE

Societate de asigurare pe viață a Statelor Unite în New-York.
Infinită în anul 1859.
Starea asigurărilor la 1 Decembrie 1886.
R. M. 1.747.000.000.
in anul 1884 360.000.000
in anul 1885 408.000.000
in anul 1886 474.000.000
Fondurile totale se urcară de la 272.000.000 mărci din 1 Ianuarie 1886 la suma de 321.000.000 la 1 Ianuarie 1887.

Escedentulu curatu alu câștigulu a fostu la 1 Ianuarie 1887 68.000.000 mărci și a crescutu în comparați cu anul trecut cu 13.000.000 mărci.

Capitalulu plasatu în Europa peste 16.000.000 mărci. Necostasibilitatea polițelor după existență de trei ani. Răscumpărarea și dreptulu la reducere a fă-cărei polițe după existență de trei ani. La capitalulu în acți de 100.000 dolari se socotesc după sbitute numai 7% interese, partea cealaltă a câștigulu, formându multe milioane cade exclusiv în folosul asiguraților.

Subdirecțiune pentru Ungaria în
Budapesta, Andrássystrasse 12.
Agențiura ceruală la: 4-6
Filiala Albinel, Brașov.

Avisu d-lor abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei să binevoiască a scrie pe cuponulu mandatulu postal și numerii de pe fășia sub care au primitu țiarulu nostru până acuma.

Domnii ce se abonează din nou să binevoiască a scrie adresa lămuritu și să arate și postaltimă.

Dacă se ivesc iregularități la primirea țiarulu onor. abonați sunt rugați a ne înconșcința imediat prin carte postale, ca în câtu depinde dela noi, să se delătoreze ADMINISTR. „GAZ. TRANS”

călitu tote documentele respective, asemenea că cunosc și înțelege din vorbă 'n vorbă condițiunile de licitațiune și se supune lor fără nici o condițiune sêu observare.

d) Ofertentele să fi pusu în ele suma de 5% a sumei preliminate pentru lucrulu, la a căru efectuire se oferesce și anume sêu în bani gata sêu în hârtii de stat scădute sub 10% sub prețulu țilei de 25 Aprilie 1887 ca vadiu la întreprindere, care în casu când ar ajunge a fi ofertente celu acceptatu, ilu va întregi la 10% spre a servi de cauțiune, ce se pôte face și în ipotecă pupilară.

e) Iscălitura cu mâna propriă a întreprindătorulu puindu-și și starea și locuința.

Documentele de edificare și ordinațiunea ministerială Nr. 202 din 1886 se pot vedea aici în cancelaria administrațiunei fondurilor scolastice centrale până la terminulu însinuării ofertelor în orele dela 8 până la 12 înainte de prânđu și dela 3 până la 6 după prânđu.

Subscrier comisiunei își rezervă dreptulu de a accepta sêu reiepta fără restringere și fără ceva îndatorire ori care ofertu, fără privire la suma cuprinsă în elu sêu la persôna, care l'a, datu ori în generalu ori în specialu, ori singuraticu, ori cumulativu, pentru ofertente însé e îndatoritoru din momentul predării la protocolulu de intrate, din care minutu rămâne legat și cauțiunea sêu vadiulu și ofertentele rămâne răspundătoru și personalminte pentru ofertulu sêu.

Despre acceptarea sêu reieptarea vr'unui ofertu se va hotări în timpu de 14 țile începând din 25 Aprilie 1887, pe când vadiiele ofertentilor neacceptați se vor restituți fără amânare.

Din ședința comisiunei administratöre de fondurile scolastice centrale districtuali.

Năsăud, 9 Martie 1887.

Președintele:
Ionu Ciocanu.

Secretarul:
Ioachim Mureșianu.

L a t t a m :

Besztercze, 1887 17/3.

Br. Bánffy Dezsó, főispán, kir. biztos.

Tarifa anunțurilor și inserțiunilor.

Anunțuri în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. — cr. 6
Pentru inserțiuni și reclame pagina a III linia a fl. — cr 10.

Pentru repețiri se acórdă următorele rabate:

Pentru repețiri de 3—4 ori	10%
" " " 5—8 "	15%
" " " 9—11 "	20%
" " " 12—15 "	30%
" " " 16—20 "	40%
Dela 20 de repețiri în sus	50%

Pentru anunțuri ce se publică pe mai multe luni se facu învoiri și reduceri și peste cele înseninate mai sus.

Tipografia ALEXI, Brașov.